

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/237/2018
Identifikačné číslo spisu: 4312218992
Dátum vydania rozhodnutia: 31. marca 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4312218992.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Viery Petrikovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcov 1/ V.. U. U., trvalým pobytom v O. Y., D. XXX, zastúpeného V.. U. U., trvalým pobytom v G., X. XX, 2/ V.. U. U., trvalým pobytom v G., X. XX, 3/ R. U., trvalým pobytom v G., X. XX, zastúpenej V.. U. U., trvalým pobytom v G., X. XX, proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie Slobody 6, P. O. Box 100, o náhradu škody 115 676,74 Eur, vedenom na Okresnom súde Levice sp. zn. 12C/479/2012, o dovolaní žalobcov 1/ - 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 29. novembra 2017 sp. zn. 5Co/764/2016, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcov z a m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

1.1. Okresný súd Levice (ďalej len „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 14. septembra 2016 č. k. 12C/479/2012-260, zamietol žalobu (prvý výrok) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % (druhý výrok).

1.2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 1 písm. a/, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. d/, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 117 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len „Stavebný zákon“) a § 255 ods. 1 CSP.

1.3. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcovia v 1/ až 3/ rade sa žalobou podanou na súde prvej inštancie dňa 16. októbra 2012 domáhali, aby súd prvej inštancie rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcom z titulu škody, ktorá im bola spôsobená nesprávnym úradným postupom, sumu 115 676,74 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne odo dňa 11. júla 2006 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

1.4. Súd prvej inštancie v rámci vykonaného dokazovania zistil, že žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 07. októbra 2011 (na pošte podaná žiadosť dňa 10. októbra 2011 a adresovaná nepríslušnému orgánu) bola podpísaná len žalobkyňou 3/ (R.K. U.). Žalobkyňou 2/ predložené plnomocenstvá na podanie predbežného nároku na náhradu škody zo dňa 20. októbra 2011 boli udelené žalobkyni 2/ (U. U.) žalobcami 1/ a 3/, ako vyplýva z ich obsahu, nemohli byť predložené príslušnému orgánu (žalovanému). V prvom rade v nich nebola splnomocnená žalobkyňa 3/ (R. U.), ktorá predmetnú žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podala, ale žalobkyňa 2/ (U. U.) a zároveň v čase ich datovania ešte nemohlo prebiehať na súde prvej inštancie toto konanie sp. zn. 12C/479/2012 (spisová značka sa v plnomocenstvách výslovne uvádza), keďže toto konanie sa začalo dňa 16. októbra 2012. Pritom podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody je hmotnoprávnou podmienkou podania takejto žaloby. Z uvedených dôvodov mal súd prvej inštancie jednoznačne za preukázané, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú vo veci aktívne legitimovaní, a preto súd prvej inštancie žalobu vo vzťahu k ich nárokom ako nedôvodnú zamietol.

1.5. Súd prvej inštancie sa preto ďalej zaoberal len nárokom žalobkyne 3/, pretože len tá je aktívne legitimovaná na podanie žaloby. Žalobkyňa 3/ nesprávny úradný postup videla v celom postupe stavebného úradu mesta Levice, ktoré vyústilo v rozhodnutí mesta Levice č. j. SÚ-3191/2006-Jes. zo dňa 10. októbra 2006, resp. č. j. SÚ-3191/2006-Jes. zo dňa 02. marca 2011, ktorým Mesto Levice konanie o dodatočnom povolení stavby zastavilo. V rámci uvedeného postupu napádala nesprávny postup úradníčky, ktorá mala veci týkajúce sa totožnej stavby - garáže spojiť do jedného konania, nesprávne zistenie okruhu účastníkov, neúplnosť spisov, a napokon i oneskorené doručenie (postúpenie) jej odvolania príslušnému správneému orgánu. Podľa žalobkyne o nesprávnom úradnom postupe Mesta Levice svedčalo i rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Nitre č. KSUNR-2007-142-002 zo dňa 11. januára 2007, ktorým bolo zrušené podľa § 59 ods. 3 Správneho poriadku rozhodnutie Mesta Levice č. j. SÚ-3191/2006-Jes. zo dňa 10. októbra 2006 z dôvodu porušenia ust. § 30 ods. 1 písm. i) Správneho poriadku a vec bola vrátená Mestu Levice na ďalšie konanie a rozhodnutie. Žalobkyňa tvrdila, že Krajský stavebný úrad v Nitre vytkol vo svojom zrušujúcom rozhodnutí Mestu Levice, že došlo k nesprávneému úradnému postupu, pretože, ak odvolateľka uviedla, že sa považuje za vlastníčku stavby, mal stavebný úrad rozšíriť okruh účastníkov konania o vlastníka garáže podľa aktuálnych údajov z katastra nehnuteľností predmetného konania. Rozhodnutie stavebného úradu Mesta Levice č. j. SÚ-3191/2006-Jes. zo dňa 10. októbra 2006 trpelo procesnými nedostatkami a vadami, ktorých sa dopustilo pri zhromažďovaní podkladov pre rozhodnutie a pri aplikácii § 88a Stavebného zákona, dôsledkom ktorých bolo vydanie nesprávneho rozhodnutia, ktoré odvolací orgán - Krajský stavebný úrad v Nitre rozhodnutím KSUNR-2007-142-002 zo dňa 11. januára 2007 zrušil. Nesprávny postup orgánu štátu, ktorý vyústil v nesprávne rozhodnutie, ktoré nenadobudlo právoplatnosť, ale bolo zrušené odvolacím orgánom, preto nemôže založiť objektívnu zodpovednosť štátu, lebo pochybenie orgánu štátu bolo napravené. Zodpovednosť žalovaného za škodu v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. preto nie je daná. Čo sa týka v poradí druhého rozhodnutia stavebného úradu Mesta Levice č. j. SÚ-3191/2006-Jes. zo dňa 02.03.2011 o zastavení konania, toto bolo napriek oneskorenému odvolaniu preskúmané odvolacím orgánom, ktorý dospel k záveru, že nebolo zistené také porušenie právnych predpisov, ktoré by ho oprávňovali povoliť obnovu konania alebo ho zmeniť alebo zrušiť mimo odvolacieho konania.

1.6. Súd prvej inštancie pri posudzovaní splnenia predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. mal za preukázané, že v danom prípade nešlo o taký nesprávny úradný postup, ktorý by zakladal nárok žalobkyne 3/ na náhradu škody. Vyslovil, že nie každá vada konania zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom totiž nezakladajú nedostatky, či pochybenia v priebehu konania, ktoré predchádzali vydaniu rozhodnutia, a to ani za tej situácie, že tieto nedostatky mali za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia. Pokiaľ totiž orgán štátu zisťuje a posudzuje predpoklady pre rozhodnutie, zhromažďuje a hodnotí podklady pre rozhodnutie, právne ich posudzuje a pod., ide o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu individuálneho správneho rozhodnutia; prípadné nesprávnosti či vady tohto postupu nachádzajú svoj odraz v obsahu rozhodnutia a môžu byť posudzované len z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z.). Na tieto prípady slúži systém opravných prostriedkov v správnom konaní, ktorých účelom je dosiahnutie nápravy právnych alebo skutkových pochybení, ktorých sa

dopustili prvoinštančné správne orgány a právomoc odvolacieho orgánu preskúmať rozhodnutie prvostupňového orgánu.

1.7. V danej veci, i keď krajský stavebný úrad vytkol stavebnému úradu - Mestu Levice porušenie ustanovenia § 30 ods. 1 písm. i/ Správneho poriadku, keďže, ak ide o zastavenie konania z dôvodu predchádzajúceho právoplatného rozhodnutia v tej istej veci, musí o konanie, ktoré sa týka totožných účastníkov konania a taktiež vytkol nesprávne vymedzenie okruhu účastníkov konania, takéto pochybenia nie je možné považovať za nesprávny úradný postup v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. Práve na tieto prípady pamätá ust. § 59 ods. 3 Správneho poriadku, v zmysle ktorého Krajský stavebný úrad v Nitre v danom prípade ako odvolací orgán má právomoc preskúmať rozhodnutie prvostupňového orgánu. Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že rozhodnutím Mesta Levice nedošlo k nesprávne úradnému postupu v zmysle zákona č. 514/2003, žalobkyňa 3/ nevzniklo právo na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu. S poukazom na neexistenciu nesprávneho úradného postupu sa súd prvej inštancie ďalšími predpokladmi, a to výškou škody a vzťahom príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a náhradou škody nezaoberal. Ak by aj žalobkyňa 3/ požadovala náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia, mohla by v tomto prípade napádať len rozhodnutie stavebného úradu Mesta Levice č. j. SÚ-3191/2006-Jes. zo dňa 10. októbra 2006 o zastavení konania, ktoré odvolací orgán rozhodnutím KSUNR-2007-142-002 zo dňa 11. januára 2007 zrušil. Žalovaný pre tento prípad vzniesol dôvodne námietku premlčania. Žiadne z ostatných rozhodnutí, ktoré boli v predmetnom stavebnom konaní vydané, neboli zrušené ani zmenené, a teda požívajú vlastnosť prezumpcie správnosti správneho aktu. Tak ako správne namietal aj žalovaný, žalobkyňa v danom prípade mohla využiť iné zákonné prostriedky v prípade, ak sa domnievala, že bola rozhodnutím alebo postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach, a to protest prokurátora alebo žalobu podľa správneho súdnictva. Ak by aj stavebný úrad vydal rozhodnutie o prerušení stavebného konania, musel by správny orgán taktiež vyčakať na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III, pretože toto rozhodnutie bolo prejudiciálnou otázkou správneho konania. Žalobkyňa teda nemohla utrpieť žiadnu ujmu na svojich právach v príčinnej súvislosti s rozhodnutím alebo postupom stavebného úradu Mesta Levice. Navyše súd prvej inštancie poznamenal, že na stavbu garáže bolo stavebným úradom vydané právoplatné rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby č. SÚ-3223/2006-Jes zo dňa 10. júla 2006, ktoré je naďalej platné. Rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby bolo vydané F. M., ktorá v tom čase bola výlučnou vlastníčkou nehnuteľnosti (pozemku). Skutočnosť, že došlo k zmene v osobe vlastníka nehnuteľnosti, nemá žiaden vplyv na predchádzajúce konanie a právoplatné rozhodnutie stavebného úradu o dodatočnom povolení stavby, keďže stavebné povolenie a rozhodnutie o predĺžení jeho platnosti sú záväzné aj pre právnych nástupcov účastníkov konania. Keďže súd prvej inštancie nemal za preukázaný nesprávny úradný postup, ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.8. O nároku na náhradu trov súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2.1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 29. novembra 2017 sp. zn. 5Co/764/2017 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (prvý výrok) a žalovanému voči žalobcom 1/ - 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (druhý výrok).

2.2. V odôvodnení odvolací súd uviedol, vychádzajúc z obsahu súdneho spisu a vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie, že dospel k rovnakému právnenému záveru ako súd prvej inštancie v tom smere, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú aktívne legitimovaní, a teda nemožno žalobe vo vzťahu k nim vyhovieť pre existenciu nedostatku podmienky konania. Súd prvej inštancie správne vzhliadol nesúlad v plnomocenstvách predložených žalobcami 1/ a 3/, ktorými splnomocnili žalobkyňu 2/ na podanie predbežného nároku na náhradu škody, ktoré je datované dňom 20. októbra 2011. Žiadosť o predbežné prerokovanie náhrady škody však podala R. U., ktorá žiadosť nielenže odoslala, ale aj podpísala. Vzhľadom na obsah plných mocí teda túto žiadosť nepodala osoba oprávnená na jej podanie a žalobkyňa 3/, ktorá žiadosť podpísala, teda konala výlučne vo svojom mene a na vlastný účet, a teda len vo vzťahu k nej prišlo k predbežnému prerokovaniu nároku na náhradu škody ako jednej zo žiadateľov uvedených v záhlaví predmetnej žiadosti. Súd prvej inštancie správne poukázal aj na to, že splnomocnenie obsahu v texte uvedení spisovú značku súdneho konania vedeného pred Okresným súdom Levice, a to 12C/479/2012, a to aj napriek tej skutočnosti, že v čase,

kedy malo byť podľa dátumu uvedeného na predmetnom splnomocnení splnomocnenie aj reálne podpísané, nemohli mať žalobcovia vedomosť o tom, aká spisová značka bude súdnemu konaniu začatému na základe podania žaloby o náhradu škody a nemajetkovej ujmy pridelená, keďže predmetnú žalobu možno podať aj po tom, ako Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (v súčasnosti Ministerstvo dopravy a výstavby SR) nevyhoví žiadosti o predbežné prerokovanie náhrady škody a v tomto konaní neuspokojí nárok žalobcov. Žalobcovia žalobu o zaplatenie sumy 115 676,74 Eur s príslušenstvom titulom náhrady škody a nemajetkovej ujmy doručili osobne do podateľne Okresného súdu Levica dňa 16. októbra 2012. Poukazujúc na uvedené skutočnosti neprišlo v prípade žalobcov 1/ a 2/ k splneniu podmienok vyžadujúcich zákonom na to, aby sa mohli domáhať náhrady škody a nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu v konaní pred súdom, teda nebola v zákonnej lehote podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Táto skutočnosť je však hmotnoprávnou podmienkou na podanie uvedenej žaloby, čo spôsobuje na strane žalobcov 1/ a 2/ nedostatok podmienky konania - nedostatok aktívnej legitimácie, v dôsledku ktorej nemožno o žalobe vo vzťahu k týmto žalobcom konať a vec preskúmať. Na podporu správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v tomto smere odvolací súd ďalej poznamenal, že vecná či už aktívna alebo pasívna legitimácia je stav plynúci z hmotného práva, podľa ktorého strana je subjektom práv či povinností, ktoré sú predmetom konania. Nedostatok aktívnej či pasívnej legitimácie účastníkov je vždy dôvodom pre zamietnutie žaloby, pričom súd v tomto smere nie je viazaný poučovacou povinnosťou stanovenou v § 160 CSP (§ 5 OSP). Poučovacia povinnosť súdu je obmedzená len na poučenie strán o ich procesných právach a povinnostiach (procesných úkonoch, ktoré môžu vykonať, ich dôsledkoch a procesnom postupe). Nemožno však z nej vyvodit' povinnosť súdu poučiť žalobcov o tom, že nie sú aktívne legitimovaní, keďže by tak už nešlo o poučenie o procesných právach a povinnostiach, ale o poučenie o hmotnom práve, ktoré súd nie je povinný a ani oprávnený poskytnúť.

2.3. V nadväznosti na ďalšiu námietku žalobcov súvisiacu s tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné z dôvodu, že na jednej strane konštatoval, že prišlo k nesprávne úradnému postupu, avšak na strane druhej uviedol, že prišlo k pochybeniu stavebného úradu Mesta Levica počas rozhodovania o vydaní dodatočného povolenia na stavbu, odvolací súd poznamenal, že nie každé pochybenie v rozhodovacej činnosti, ktoré možno charakterizovať ako nesprávny úradný postup zároveň zakladá aj zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú takýmto nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd konštatoval, že zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom upravujúcim podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Jednou zo základných podmienok zodpovednosti štátu je, aby bola škoda spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý verejnú moc vykonáva niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaným. Druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že aj napriek tej skutočnosti, že stavebný úrad Mesto Levica sa svojou rozhodovacou činnosťou dopustil nesprávneho úradného postupu, ale nešlo o taký nesprávny úradný postup, ktorý by zakladal nárok žalobkyne 3/ na náhradu škody, pretože nie každá vada konania zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd poznamenal, že stavebný úrad Mesto Levica vydalo rozhodnutie, ktoré bolo následne odvolacím orgánom zrušené, ale na odstránenie nedostatkov v konaní pred orgánmi prvej inštancie, ktoré sa premietnu do nesprávneho rozhodnutia slúži systém opravných prostriedkov, v dôsledku čoho najbližšie nadriadený štátny orgán orgánu, ktorý nesprávne rozhodnutie vydal, opätovne vec posúdi a preskúma, či rozhodnutie, resp. konanie, ktoré predchádzalo jeho vydaniu vykazuje nedostatky odôvodňujúce jeho zrušenie a vrátenie na opätovné preskúmanie a rozhodnutie, resp. inú formu nápravy takéhoto rozhodnutia. Uvedená situácia nastala aj v predmetnej veci, kedy náprava nesprávneho rozhodnutia bola zabezpečená v odvolacom konaní odvolacím orgánom, a teda nemohla byť a ani nebola žalobkyňa 3/ spôsobená majetková škoda tak, ako si ju

uplatnila v konaní o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škodu a taktiež aj v konaní pred súdom prvej inštancie.

2.4. K námietke týkajúcej sa porušenia § 65 ods. 1 až 3 zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, odvolací súd uviedol, že rozhodnutie o vydaní dodatočného stavebného povolenia na garáž je aj naďalej v platnosti, a teda nie je viazané na žiadateľa o jeho vydanie. Toto rozhodnutie nestráca platnosť zmenou osoby vlastníka nehnuteľnosti a taktiež nemá vplyv na predchádzajúce konanie a právoplatné rozhodnutie stavebného úradu o dodatočnom povolení stavby, keďže stavebné povolenie je právne záväzné aj pre právnych nástupcov účastníkov stavebného konania. V tomto prípade síce nastala situácia, že nejde o právnych nástupcov p. M. v prospech ktorej bolo dodatočné stavebné povolenie vydané, ale prišlo k zmene vlastníka nehnuteľnosti, a to vychádzajúc z výsledku konania pred Okresným súdom Bratislava III sp. zn. 28Cb/249/2003, v ktorom bolo rozhodnuté, že vlastnícke právo svedčí v prospech žalobcov v tomto konaní. De facto teda prišlo k zmene vlastníka nehnuteľností a stavebné povolenie na predmetnú garáž je platné aj pokiaľ ide o žalobcov. Taktiež mal z vykonaného dokazovania preukázané, že žalobcovia predložili stavebnému úradu dokumenty o vedení konania o určenie vlastníckeho práva až po právoplatnosti rozhodnutia o dodatočnom stavebnom povolení, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11. júla 2006, pričom žalobcovia až dňa 27. júla 2006 predložili stavebnému úradu doklad o podaní určovacej žaloby na súd.

2.5. V nadväznosti na námietku žalobcov, že Krajský stavebný úrad porušil § 65 ods. 3 Správneho poriadku, odvolací súd sa stotožnil s tvrdením súdu prvej inštancie, že stavebný orgán pri preskúmaní rozhodnutia vychádza z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia, a preto nemôže zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie, ak sa po jeho vydaní dodatočne zmenili rozhodujúce skutočnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo. V čase, keď stavebný úrad rozhodoval o vydaní rozhodnutia o dodatočnom povolení stavby nebolo sporné vlastníctvo p. M., a teda stavebný úrad správne nevezhliadol žiadnu zákonnú prekážku, prečo by jej žiadosti o vydanie stavebného povolenia nemal vyhovieť. Údaje zaznamenané v katastri nehnuteľností svedčili v prospech vlastníctva p. M. a stavebný úrad žiadosti výlučnej vlastníčky nehnuteľností vyhovel. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie navyše dodal, že žalobcovia si uplatnili v konaní o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody sumu celkovo vo výške 23 387,20 Eur, pričom v predmetnom súdnom konaní sa domáhajú zaplata sumy 115 676,74 Eur. V tejto súvislosti zdôraznil, že v zmysle platnej právnej úpravy pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný - vychádza sa z opisu rozhodujúcich skutočností v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody; nie je podstatné to, ako poškodený, resp. žiadateľ o náhradu škody právne kvalifikuje svoj uplatnený nárok v tejto žiadosti. Poukazujúc na uvedenú skutočnosť si žalobkyňa 3/, vo vzťahu ku ktorej sa žaloba o zaplata preskúmavala, uplatnila v tejto žalobe sumu, ktorá nezodpovedá tej sume, ktorá bola predmetom predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, čo by bolo navyše dôvodom zamietnutia žaloby vo výške prevyšujúcej sumu 23 387,20 Eur.

2.6. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu, na podklade ktorého sa žalobcovia domáhali zaplata sumy 115 676,40 Eur titulom náhrady škody, sa odvolací súd ďalej nezaoberal ani výškou tejto škody a nárokom na zaplata nemajetkovej ujmy.

2.7. Záverom odvolací súd poznamenal, že súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil. Jeho úvahy a dôvody podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku žalobcov. Rozhodnutie súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premis prvoinstančný súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v súdnej veci nemá právo na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov z dôvodu nesprávneho úradného postupu (§ 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003).

2.8. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a na náhradu trov konania, ktoré sú povinní zaplatiť žalobcovia spoločne a nerozdielne ako procesne neúspešná strana konania.

3.1. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ - 3/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie, v ktorom žiadali, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie zmenil, alternatívne aby rozhodnutia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3.2. Prípustnosť dovolania odôvodnili poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ a ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

3.3. V dovolaní uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, nakoľko záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a tiež že odvolací súd v spojení so súdom prvej inštancie im nesprávnym procesným postupom znemožnil uplatnenie im patriacim procesným právam v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Mali za to, že nesprávnosť právneho posúdenia veci spočívajú v právnom závere súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu týkajúceho sa absencie aktívnej vecnej legitímácie. Uviedli, že svoju aktívnu vecnú legitímáciu vyvodzovali z ustanovenia § 136 a § 139 ods. 1 OZ pričom zákon č. 514/2003 Z. z. vo svojich ustanoveniach taxatívne neukladá povinnosť všetkých spoluvlastníkov osobitne podať žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, voči subjektu, ktorý za škodu zodpovedá. Civilný sporový poriadok, následne upravuje konanie pred súdom úkony spoluvlastníkov, ktoré musia urobiť všetci spoluvlastníci. Vzhľadom na vyššie uvedené mali za to, že v danom prípade bola podmienka predbežného prerokovania nároku na náhradu škody splnená. Aktívna legitímácia žalobcov 1/ a 2/ bola daná spoluvlastníctvom nehnuteľností. Mali za to, že odvolací súd sa nezaoberal všetkými odvolacími námietkami žalobcov, svoje rozhodnutie opieral o absolútne neplatné rozhodnutie o vydaní dodatočného povolenia na stavbu garáže. Odvolací súd sa v odôvodnení podrobne nezaoberal ani nimi namietanými pochybeniami stavebného úradu Mesta Levice, spočívajúcich v porušení ustanovenia § 59 ods. 1 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. Stavebného zákona, keď nedošlo k spojeniu oboch konaní, keďže sa jednalo o tú istú stavbu, ale dvaja rôzni žiadatelia preukazovali vlastníctvo k predmetnej stavbe, aj keď žalobkyňou 3/ podaná žiadosť bola doručená skôr. Odvolací súd sa taktiež nevysporiadal s otázkou manipulácie so spisom, ku ktorej v rámci rozhodovacej činnosti došlo, a tiež s otázkou prerušeniu konania zo strany Stavebného úradu Mesta Levice do právoplatného rozhodnutia súdu o určovacej žalobe, len v konaní žalobkyne 3/ a nie v konaní p. M., ktorá bola tiež účastníkom konania o určovacej žalobe na strane žalovaného 5/. V odôvodnení odvolacieho súdu absentuje vyporiadanie sa s otázkou porušenia ustanovenia § 65 ods. 1, 2, 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, napriek porušeniu citovaného ustanovenia stavebným úradom, ktoré malo v súlade s týmto ustanovením zrušiť vydané a právoplatné rozhodnutie o dodatočnom povolení na stavbu garáže, z dôvodu rozporu so zákonom, keď sa preukázalo, že určovacia žaloba je podaná, ale do vydania rozhodnutia nebol súdom určený vlastník nehnuteľnosti. V závere uviedli, že sa odvolací súd nezaoberal ani otázkou vzniku majetkovej a nemajetkovej ujmy, nakoľko sa plne stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie, podľa ktorého nevznikla škoda, nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym právnym postupom. Svoju argumentáciu podporili poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2011 sp. zn. 3Cdo/313/2009.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a preto navrhla dovolanie v zmysle § 447 písm. d/ CSP odmietnuť.

5. Žalobcovia 1/ - 3/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedli, že sa v celom rozsahu pridržiavajú všetkých skutočností a právnej argumentácie uvedenej v dovolaní.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) (ďalej aj „najvyšší súd“ príp. „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

7. Dovolatelia tvrdili prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej

otázky a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

8. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (questio iuris), nie skutková. Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

9. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

10. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP by teda mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd b) vysvetliť potrebu, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

11. V danom prípade dovolatelia namietali nesprávne posúdenie, keď mali za to, že žiadosť o predbežné prerokovanie náhrady škody môže podať každý spoluvlastník, zákon však neukladá povinnosť podať ho osobitne všetkým spoluvlastníkom. Dovolatelia však v dovolaní žiadnu právnu otázku nenastolili, konštatovali iba to, že aktívna vecná legitímácia žalobcov je daná spoluvlastníctvom k nehnuteľnosti, s ktorou spájajú vznik škody.

12. Dovolatelia uplatnený dovolací dôvod podľa § 241 CSP nevymedzili spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. neuviedli relevantnú právnu otázku, ktorú riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva. V dovolaní nešpecifikovali právnu otázku, o ktorej tvrdili, že v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. Za tohto stavu dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je prípustné.

13. Dovolatelia tiež namietali, že sa odvolací súd nezaoberal všetkými odvolacími dôvodmi. Dovolací súd preto, vychádzajúc z obsahu dovolania, skúmal existenciu tzv. vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z vád uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia) neznamena len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

14. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

15.1. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Porušením práva

na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

15.2. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu spĺňa podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonné kritériá v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľov dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľov, ale len to, že ho neodôvodnili objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to rozhodne nie je tento prípad. Z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu vyplýva, že prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Do úvahy preto neprichádza ani relevantnosť námietky, že súd prvej inštancie nedostatočným odôvodnením rozhodnutia dovolateľom znemožnil, aby uskutočňoval im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolatelia sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňujú, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

17. Ustanovenie § 387 ods. 2 CSP umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie rozhodnutia v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade sa môže v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

18. Odvolací súd vo svojom odôvodnení skonštatoval, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. K námietkam uvedeným v odvolaní sa osobitne zaoberal.

18.1. K námietke dovolateľov, že v odôvodnení odvolacieho súdu absentuje vyporiadanie sa s otázkou porušenia ustanovenia § 65 ods. 1, 2, 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, napriek porušeniu citovaného ustanovenia stavebným úradom, ktoré malo v súlade s týmto ustanovením zrušiť vydané a právoplatné rozhodnutie o dodatočnom povolení na stavbu garáže dovolací súd poukazuje na bod 45. rozsudku odvolacieho súdu, kde túto problematiku náležite objasnil.

18.2. Odvolací súd v tomto bode tiež uviedol, že stavebný orgán pri preskúmaní rozhodnutia vychádza z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia a v tom čase, nebolo sporné vlastníctvo p. M.. Taktiež uviedol, že z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobcovia predložili stavebnému úradu dokumenty o vedení konania o určenie vlastníckeho práva až po právoplatnosti rozhodnutia o dodatočnom stavebnom povolení, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.07.2006, pričom žalobcovia až dňa 27.07.2006 predložili stavebnému úradu doklad o podaní

určovacej žaloby na súd. Za tohto skutkového stavu preto nemohli byť účastníkmi stavebného konania žalobcovia (§ 59 ods. 1 písm. b/ zák. č. 50/1976 Zb.).

18.3. Pokiaľ ide o námietku dovolateľov, že sa odvolací súd nezaoberal otázkou vzniku majetkovej a nemajetkovej ujmy, k tomu dovolací súd poukazuje na bod 47. rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom uviedol, že sa touto skutočnosťou nezaoberal a uviedol aj dôvody, pre ktoré tak postupoval.

19. Dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľmi, posudzujúc ich dovolanie aj podľa obsahu (§ 124 CSP) dospel k záveru, že je daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ale dovolanie nie je dôvodné. Dovolací súd v konaní pred súdmi nižších inštancií vadu zmätočnosti, ktorá by bola porušením práva žalobcov na spravodlivý proces nezistil. Výrok rozsudku odvolacieho súdu korešponduje s jeho odôvodnením, je medzi nimi vecná aj logická súvislosť. Dovolací súd preto dovolanie podľa § 448 CSP zamietol.

20. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 rovnakého zákona. V dovolacom konaní bola plne úspešná žalovaná, ktorej však v dovolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli, preto jej dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

21. Tento rozsudok prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok